

В.С. Вергунова,

кандидат педагогічних наук, старший викладач

кафедри мистецьких дисциплін

Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т.Г.Шевченка

ТВОРЧА АКТИВНІСТЬ СТУДЕНТІВ У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ МУЗИЧНИХ ДИСЦИПЛІН

Зміни, що відбуваються в освітній галузі ставлять нові вимоги до підготовки студентів, здатних творчо застосовувати набуті знань та уміння у ситуаціях, наближених до життєвих, які мають розвинену увагу, уяву, інтуїцію, сміливість у прийнятті рішень. Такий підхід має особливе значення при залученні до вивчення музичних дисциплін, де творче ставлення є важливою основою у спілкуванні з творами мистецтва та здійснення музично-освітньої діяльності. Це впливає зі специфіки музики як виду мистецтва, особливостей взаємодії з нею. Тому музично-педагогічна підготовка у вищих закладах освіти має носити творчий характер та орієнтуватися на розвиток творчої активності студентів.

Творча активність є важливою характеристикою особистості та її діяльності. Поштовхом до її вияву є творчий пошук. Для його створення у навчальному процесі використовують різні види завдань, які є необхідною передумовою самовираження студентів; сприяють розвитку здатності до імпровізації. Це забезпечує оволодіння знаннями та уміннями, необхідними для здійснення музично-освітньої діяльності, безпосередньо, на практиці. «Навчально-творче завдання – це така форма організації змісту навчального матеріалу, за допомогою якого педагог створює творчу ситуацію, прямо чи опосередковано визначає мету, умови, вимоги до навчальної творчої діяльності, в процесі якої суб'єкти навчання активно оволодівають знаннями

та уміннями, розвивають власні творчі здібності», – підкреслювала С. Сисоєва [1, с. 293].

Однак, як показує практика, під час вивчення музичних дисциплін часто поза увагою залишається творча складова. Викладачі намагаються передати необхідну кількість знань, практичних навичок, без врахування особистісного ставлення студента, його власного підходу до різних явищ. Це зумовлено обмеженою кількістю часу, незначним застосуванням нетрадиційних форм і методів роботи творчого спрямування, інерція традиційної педагогіки, орієнтування переважно на стимуляцію зовнішніх мотивів (скласти успішно іспит тощо), відсутність перебудови від стереотипу «вчитель навчає» до «студент навчається».

Для стимулювання творчої активності студентів у ході вивчення музичних дисциплін пропонуються різні навчальні завдання творчого характеру, які можна виконувати як індивідуально, так і всією групою. Зокрема, під час опанування курсу «Методика постановки музично-виховних шкільних заходів» можна застосовувати «літературно-імітаційні» завдання, що спрямовані на засвоєння необхідних понять у сфері постановки музично-виховних шкільних заходів. Їх виконання успішно реалізується в ігровій формі. Студенти мають ідентифікувати себе зі сценаристами, режисерами-постановниками або ж із глядачами і написати: сценарний план музично-виховного заходу будь-якого виду й жанру; його сценарну розробку, тематику для школярів різного віку, скласти монологи представників аудиторії тощо.

У ході роботи студента над тими чи іншими завданнями педагог виступає в ролі консультанта. При цьому ці завдання повинні сприйматись майбутніми фахівцями не просто як абстрактні справи, а мати реальну перспективу практичного втілення, що буде сприяти зацікавленості, кращій «включеності» студента в роботу.

Важливим засобом стимулювання творчої активності студентів є колективні навчально-творчі завдання. Це – вид самостійної колективної

роботи студентів творчого характеру у вигляді розробки, організації та постановки музично-виховних шкільних заходів або їх фрагментів. Їх мета – сприяти самовираженню студентів, вияву їхнього творчого потенціалу; формування мотивації до вивчення курсу; виховання самостійності, ініціативності та відповідальності. До цього виду належать «театралізовано-ситуативні» завдання. Їх реалізація здійснюється у вигляді рольових ігор. Між студентами розподіляються ролі «режисерів», «сценаристів», «акторів», ведучих та учасників заходу тощо. З метою творчого змагання той самий сценарій чи план-макет заходу може втілюватись кількома «авторськими» командами. Їхні трактування порівнюються, обговорюються достоїнства й недоліки. Роль викладача при цьому зводиться до тактової корекції ходу виконання завдань та участі в обговоренні отриманих результатів. Студентам же надається якомога більший простір для фантазії, уяви, вираження індивідуальності свого мислення, творчості.

Отже, творча активність студентів у процесі вивчення музичних дисциплін зумовлюється застосуванням навчальних завдань творчого характеру. Їх виконання сприяє переходу від пасивного засвоєння інформації до активного включення у діяльність, вияву творчих ініціатив студентів, розвитку мотивації оволодіння професією. Ці завдання мають бути професійно спрямованими, мати стимулюючий характер, бути доступними. Серед різновидів завдань, які застосовуються у ході вивчення музичних дисциплін визначено такі, що спрямовані на розкриття індивідуальних творчих можливостей студентів у процесі виконавської та режисерсько-постановочної діяльності, а також такі, що виявляють навички роботи в команді, передбачають формування знань щодо функцій вчителя музики у якості виконавця, сценариста, актора, режисера-постановника.

Література:

1. Сисоєва С.О. Основи педагогічної творчості: підручник [Текст] / С.О.Сисоєва. – К. : Міленіум, 2006. – 346 с.